

Verlag vergadering Adviescommissie Cultuurhistorie 26 april 2018

Aanwezig

Plv. voorzitter en

Secretaris Mevrouw Jongeling

2^e secretaris De heer Truyen

Commissieleden De heren Bukkems, Ellens, Kremers, Lammeretz en Verhaag

Verhinderd Wethouder Gabriëls

Toehoorder De heer Kouters (lid PM&K en bestuur Aldenborgh)

1. Opening

Wethouder Gabriëls en plaatsvervangend voorzitter Sterk zijn beiden verhinderd. Daarom zal mevrouw Jongeling de honneurs waarnemen. Zij meldt dat juist gisteren een historische gebeurtenis heeft plaatsgevonden. Er is een klok voor de St.-Martinustoren gegoten bij Eijsbout in Asten. Deze klok wordt 10 juni ingezegend. De recente vondsten bij de Tiendschuur worden onder punt 5d toegelicht.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Een aandachtspunt met betrekking tot de St.-Annamolen Keent wordt bij 4a behandeld.

3. Vaststellen verslagen en actielijsten van 15 maart 2018

Het verslag en de actielijst van 15 maart 2018 worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Mededelingen organisaties

a. Molenstichting Weeterland

Mevrouw Jongeling geeft aan dat in het weekend 12 en 13 mei veel molens open zijn in het kader van Nationale Molendag.

De heer Bukkems informeert naar de stand van zaken rond houtwormbestrijding in de St.-Annamolen van Keent. Ook is er sprake van scheuren in beton. Beide punten worden nagegaan bij de afdeling Vastgoed.

De heer Verhaag voegt toe dat het toilet bij de St.-Jansmolen is afgewerkt. Volgende week kan begonnen worden aan de aanpassing van de entree.

b. Peel Maas & Kempen

De heer Bukkems heeft geen mededelingen over de activiteiten van Peel Maas & Kempen.

c. Heemkundecomité Stramproy

De heer Verhaag somt de actuele activiteiten op:

- zondag 22 april was de erfgoedwandeling met vijf gidsen goed bezocht;
- de cursus 'appen in het plat' op 12 april trok eveneens veel belangstelling, zie ook het artikel in De Limburger;
- een evenement bij de Bocholter Graven met een levend stripverhaal in het kader van het Van Hornejaar op 30 september is in voorbereiding.

d. Aldenborgh

De heer Lammeretz doet kort verslag van de succesvolle opening van het Van Hornejaar met de theatermiddag "In de hoofdrol ... Phillips van Horne" op zondag 18 maart.

Op 7 mei is de lezing 'Ontginningen Altweeterheide' door Gerard Stals; het boek volgt.

De cultuurhistorische zomer is weer goed gevuld:

- 4 en 5 juli wordt de Ommegang in Brussel bezocht;
- 8 juli is het Bal Champêtre bij Dennenoord;
- 10 juli Gluren bij de burens in Maasbracht;
- 17 juli Grevenbicht;
- 24 juli Susteren;
- 7 augustus Biest Weert;
- 8 september najaarsexcursie Leuven en

- 16 september dagtocht Zottegem.

Daarnaast is er op 26 mei samen met de heemkundekring Thorn een excursie naar Gouda. De Aldenborgh ontvangt op 30 juni en 14 juli circa vijftig leden van de heemkundekring Baarle Nassau. Zij worden rondgeleid door de stadsgidsen en brengen een bezoek aan de romeinse brug.

e. Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap

De heer Kremers deelt mede dat het hoofdbestuur van het LGOG hem desgevraagd heeft laten weten de meerwaarde van vertegenwoordiging in deze commissie niet meer te zien. Hiervan wordt afgezien met ingang van de eerstvolgende zittingsperiode.

5. Mededelingen gemeente

a. Werkbezoek minister Van Engelshoven 30 maart 2018

Op 30 en 31 maart bezocht de minister Limburg. Tijdens een bijeenkomst op (Goede) vrijdag op Rolduc kregen Beesel en Weert de gelegenheid zich te presenteren op het gebied van burgerparticipatie. Weert scoorde daarbij heel goed met optredens uit Graaf van Horne - de musical. Tijdens de avond zijn tevens andere thema's uit de portefeuille van de minister besproken zoals emancipatie en monumenten.

De in de visiebrief genoemde investeringen op het gebied van monumenten en cultuureducatie zijn zeer welkom.

b. Initiatief cultuurhistorische waardenkaart Mackus

Deputé Mackus laat weten dat de provincie de regierol neemt bij de ontwikkeling van een gezamenlijke cultuurhistorische waardenkaart. Deze kaart speelt een grote rol bij de – naar verwachting in 2021 in te voeren – Omgevingswet en de daarmee verbonden Omgevingsvisie. Dit helpt de gemeenten bij het meewegen van cultuurhistorische waarden bij ruimtelijke plannen. Onderdeel van de plannen is het aanbieden van een overkoepelend digitaal format. In juni volgt nadere informatie. De presentatie is gepland in maart 2019.

De gemeente Weert verleent hier medewerking aan. De commissie neemt met instemming kennis van deze plannen.

c. Datum plannen schouw met nieuwe commissie

Deze datum wordt gepland nadat benoeming voor de nieuwe periode heeft plaatsgevonden.

d. Archeologie

De heer Truyen doet verslag van de voortgang op gebied van archeologie aan de hand van een presentatie.

Hij licht toe:

- Het conceptrapport Laarveld, opgraving Hushoven, wordt in concept aan de heer Bukkems verstuurd. De overige leden ontvangen graag te zijner tijd de definitieve versie.
- Het terrein van verpleeghuis St.-Martinus aan de Vogelsbleek: inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven levert op dat het perceel diep verstoord is. Wel zijn er aan de zijde van de Emmasingel diverse historische grondverbeteringsstroken aangetroffen (18de eeuw). Na monitoring is het perceel vrijgegeven. Het rapport wordt toegestuurd.
- Op het terrein van de zonneweide (installatie zonnepanelen) aan de Bocholterweg is een verkennend onderzoek via boringen uitgevoerd. Uit de resultaten blijkt dat de hoge archeologische verwachtingswaarde naar beneden kan worden vrijgesteld. De bodemingrepen die gepaard gaan met de aanleg van het zonnepark zijn zeer beperkt van omvang. Uitgaande van 5.000 panelen die verspreid over het terrein worden verankerd, levert dit een bodemverstoring van slechts 0,6% van het gehele terrein. Bovendien levert het advies van het onderzoek dat er geen behoudenswaardige archeologische resten meer worden verwacht. Het perceel is vrijgegeven voor puntverstoringen. Zodra het definitieve rapport ontvangen is, wordt dit toegestuurd.
- In Kampershoek Noord is een wegtracé gevonden dat ons uit historische bronnen nog niet bekend was. Ook zijn er vele putten, twee middeleeuwse erven (1250 – 1450 na Chr.), twee boomstampotten, een aantal plaggenputten en een IJzertijd bijgebouw aangetroffen. Bijzonder is de vondst van een huisplattegrond uit de IJzertijd; dit is namelijk de eerste complete huisplattegrond uit die periode welke is aangetroffen op het dekzandeiland van Weert. Voorts de vondst van een compleet karrenwiel dat als putbodem van een van de plaggenputten is gebruikt en een groot fragment van een

kruijk. Het eveneens onderzochte perceel aan de Rakerstraat leverde geen bijzondere vondsten en is vrijgegeven.

- Het terrein rond de Tiendschuur moest vanwege zinkassen gesaneerd worden. Daarbij zijn de resten van:

- diverse Nieuwe Tijds waterputten;
- muurresten, waarvan uit XRF-meting blijkt dat deze uit dezelfde tijd dateren als de poort van de voorhof (midden 15e eeuw). Een deel van deze restanten komt voor op de kaart van Jacob van Deventer, andere delen komen daar niet op voor;
- resten van de gracht, waaruit de voorlopige conclusie getrokken kan worden dat de oorspronkelijke gracht ongeveer driemaal zo breed was als de huidige;
- een historisch wegtracé van de Tiendschuur naar de voorhof;
- diverse Nieuwe Tijdse putten, muurresten waarvan uit XRF-meting blijkt dat deze uit dezelfde tijd dateren als de poort van de voorhof. In de media was er een speculatief bericht over de vondst van een lijk zonder schedel. Er zijn echter meerdere skeletten gevonden, (vooralsnog) allemaal zonder schedel. Het betreft waarschijnlijk jonge mensen van circa 18 jaar. De vondsten zijn nog niet gedateerd. De sanering wordt volgende week afgerond. Na conservering van de resten (deels in situ, deels ex situ) kan het perceel worden vrijgegeven.

Geruchten gaan dat de voorburcht, na vertrek van de houthandel, geheel wordt toegedekt met een laag zand om de archeologische resten niet te verstoren. Daarover is echter nog niets beslist. De heer Truyen pleit er voor niet voorbij te gaan aan het belang van de eventuele vondsten en dat van nader onderzoek. Zeker gezien het grote belang dat de Van Horne-dynastie gehad heeft voor de ontwikkeling en identiteit van Weert. De commissie beaamt deze opvatting.

- De heer Truyen heeft het congres 15 jaar onderzoek Maas-Demer-Schelde-gebied, dat is georganiseerd door de RCE, bijgewoond. Binnenkort verschijnt de synthese van 15 jaar onderzoek (RAN 106). Het Eiland van Weert heeft een prominente plaats in dat onderzoek en is opgenomen op de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie (NOaA)
- Op 30 mei a.s. geeft de heer Truyen om 19.30 uur een lezing in Bibliocenter (Wilhelminasingel 250) met als thema Weert Van Hornestad.

e. Open Monumentendag

De voorbereidingen voor de Open Monumentendag zijn in volle gang. Het aantal aanmeldingen van monumenten met een relatie met van Horne valt nog tegen. De heer Verhaag zal navragen of de kerk van Stramproy opengesteld wordt. Wellicht zijn de film van de stadsgidsen en de DVD van de Graaf van Horne – de musical te gebruiken in het programma van de OMD. Het gebouw de Oude Munt is uit de tijd van de Van Hornes; openstelling wordt gevraagd.

6. Handhaving

Aandacht wordt gevraagd voor de volgende punten:

- het bakhuis aan de Keenterstraat 43 (monitoring herbouw bakhuis en boerderij);
- eventuele sloop van het interieur van de St.-Martinusschool;
- het zonnescherm van de Umbelder (vh. het Bruine Paard) waar reclame op staat;
- Langpoort 9 waar boeiboorden zijn vervangen en de dakrand is omkleed met zink.

7. Terugkoppeling uit Monumenten-welstandscommissie (28 maart, 12 en 26 april)

Hiervoor wordt verwezen naar de verslagen. De heer Ellens licht de plannen kort toe. Met betrekking tot de verbouwing van het Muntcomplex aan de zijde van de Nieuwe Markt is er speciale aandacht voor de rooilijn. Deze is bepaald in het bestemmingsplan en ligt op de lijn van de huidige overstek.

8. Rondvraag

De heer Kremers vraagt naar wijzigingen in de Begijnenhofstraat, tegenover gemeentelijke monumenten. Dit is een welstandsvrij gebied en is dus niet aan de commissie ter advisering voorgelegd.

Een andere opmerking betreft de dakkapellen van de Tiendschuur die in hardhout zijn uitgevoerd. Deze moeten nog in kleur worden afgewerkt.

De heer Bukkems meldt dat hij 7 juni afwezig zal zijn.

De heer Truyen geeft aan dat het Beleidsoverleg Erfgoed Limburg voor Midden-Limburg volgende week in Weert plaatsvindt. Hij zal een lezing over de dynastie Van Horne

verzorgen en er is een rondleiding door de Aldenborgh, welke door Bart Maes wordt gegeven.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 17.00 uur en wenst iedereen een mooie Koningsdag.

Vastgesteld in de vergadering van 7 juni 2018,

G. Gabriëls, voorzitter

J. Jongeling, secretaris

Actielijst n.a.v. vergadering Commissie Cultuurhistorie 26-4-2018

Vergadering	Actiepunt	Planning	Actie door
29 apr 08	1. Oplossing voor archeologische informatieborden Molenakker voorleggen aan B&W, inclusief recente locaties (opnemen in werkplan herijking)	3 ^e kwartaal 2017	OSCW
30 april 15	2. 3 schuilbunkers kazerneterrein t.b.v. gemeentelijke monumentenlijst, plus inventarisatie KMS-terrein op potentiële monumenten (is afhankelijk van punt 8)	4 ^e kwartaal 2018	RB/m&a
7 feb 16	3. Stand van zaken handhaving Broekmolen	3 ^e kwartaal 2017	VTH
31 mrt 16	4. Handhaving Hoogstraat (Tiptop)	4 ^e kwartaal 2017	RB/VTH
19 jan 17	5. Voordragen archeologische sites voor gemeentelijk monumentenregister	3 ^e kwartaal 2017	OCSW
2 mrt 17	6. Voortgang Stationstunnel	3 ^e kwartaal 2017	OG
8 jun 17	7. Voortgang waterput Markt	3 ^e kwartaal 2017	OCSW
8 nov 17	8. Budget vragen voor herijking en actualisering gemeentelijk monumentenregister	2 ^e kwartaal 2018	R&E/m&a
26 april 18	9. Datum schouw vastleggen (agenderen voor 7 juni)	2 ^e kwartaal 2018	R&E/m&a